

АТОМНИК

України

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

№2 (1177) 23 січня 2025 року
Заснована 1 грудня 2000 року

ПРОФСПІЛКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Відбулася зустріч керівників Атомпрофспілки з новим Головою ДАЗВ Григорієм Іщенко

сторінка 3

ЮРИДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Наші фахівці роз'яснюють особливості перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам у 2025 році

сторінка 3

ВОЛОНТЕРСТВО

Як працівниця ЗАЕС Альона Романенко допомагає землякам і добувається визволення полонених

сторінка 4

ПРИВІТАННЯ

Атомпрофспілці — 33

Шановні колеги, члени Атомпрофспілки!

23 січня ось уже 33-й рік поспіль ми відзначаємо День створення Атомпрофспілки. Цей день урочистий не лише для нас, а й для всіх тих, хто вірить у силу об'єднання, солідарності та спільних зусиль. І, звичайно, для всієї атомної енергетики та промисловості України, що є важливою складовою нашої національної безпеки та економічного розвитку.

Протягом цих 33 років наша профспілка стала надійним захисником прав працівників атомної галузі, обстоюючи їхні інтереси та забезпечуючи гідні умови праці. Ми пройшли через численні виклики, але жоден із них не зміг зупинити нашу рішучість і прагнення до справедливості.

Сьогодні, в умовах війни, ми стикаємося з новими труднощами, але саме в цей непростий час наша солідарність та єдність стають особливо важливими. Кожен із вас демонструє неймовірну стійкість і відданість своїй справі. Ви — ті, хто, незважаючи на обставини, продовжує працювати на благо нашої країни, забезпечуючи

стабільну роботу підприємств галузі та підтримуючи енергетичну безпеку України.

Велика подяка всім нашим профспілковцям за мужність і професіоналізм. Ваша робота — це не лише виконання обов'язків, це внесок у майбутнє нашої держави. Ваші відвага та рішучість надихають. В умовах війни кожен день приносить нові виклики, але ми впевнені, що разом здатні подолати всі труднощі.

Атомпрофспілка завжди була і буде вашим надійним партнером у боротьбі за права працівників. Ми продовжимо працювати над покращенням умов праці, забезпеченням соціальних гарантій та захистом ваших прав. Ми стоїмо пліч-о-пліч з вами в цій боротьбі, і разом ми зможемо досягти значних результатів.

Дорогі колеги, в цей урочистий день бажаю вам міцного здоров'я, невичерпної енергії та натхнення у вашій роботі. Нехай наша спільна справа приносить радість і задоволення, а також зміни на краще в житті кожного з нас.

З повагою та найкращими побажаннями,
Валерій МАТОВ, Голова Атомпрофспілки

ХРОНОЛОГІЯ

Атомпрофспілка-2024: виклики та здобутки

11 липня Генеральна Асамблея ООН проголосувала за резолюцію «Безпека та захищеність ядерних об'єктів України, включно із Запорізькою атомною електростанцією». Цивілізований світ залишається єдиним у питанні повернення ЗАЕС під український контроль.

11 липня за дорученням членських організацій EPSU та PSI Голова Атомпрофспілки, член Виконкому EPSU Валерій Матов звернувся до Генерального секретаря EPSU Яна Гудріана та Генерального секретаря PSI Даніеля Бертоса із Заявою про те, щоб виключити РФ з Ради безпеки ООН, 8 липня 2024 року РФ цілеспрямовано вкотре обстріляла Київ та багато інших міст України.

19-21 липня у Львові проходив освітній проєкт «Колегіум Атомпрофспілки», метою якого було ознайомлення учасників з навичками ведення ділових переговорів. Ініціаторами проєкту стали Атомпрофспілка спільно з Центром Солідар-

ності, які організували зустріч для підвищення кваліфікації профактивістів у цій важливій сфері.

25 липня Енергодарська спортсменка Людмила Бабак стала золотою призеркою Чемпіонату Європи в Познані 2024 ECA Canoe Marathon European Championships, посівши 1 місце в каное-одиночці на дистанції 15,4 км. Отож Людмила Бабак є вже 10-кратною чемпіонкою Європи!

2-4 серпня у Львові зібрався Колегіум Атомпрофспілки «Формуємо молодую команду — зміцнюємо Атомпрофспілку». На урочистому відкритті виступили представник Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні Віталій Дудін, Голова ППО НАЕК «Енергоатом» Сергій Снітков та заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков.

3 серпня перше «золото» Олімпійських ігор у Парижі здобуває для України команда шаблесток! У складі команди — Аліна Комашук, вихованка КДЮСШ Хмельницької АЕС. Дякуємо спортсменкам за видовищні поєдинки, за неймовірну перемогу.

4 серпня МОЗ опрацювало лист Атомпрофспілки щодо реорганізації державного закладу «Центр спеціальної медичної допомоги Зони відчуження МОЗ України», про що повідомило офіційним листом. До складу Комісії з реорганізації внесено Голову ООППП Зони відчуження Геннадія Михайлюка.

16 серпня в онлайн-форматі відбулася зустріч з представниками IndustriAll Global Union та молодіжними лідерами профспілок України. Від Атомпрофспілки в зустрічі взяли участь Голова Організації молоді Атомпрофспілки Христина Левченко та голова організації молоді ППО ЧАЕС Вікторія Старинцак.

Продовження на 2-й стор.

АКТУАЛЬНО

Є зрушення у справі СхідГЗК!

Цей робочий тиждень для працівників ДП «СхідГЗК» розпочався з хорошої новини — погашено заборгованість із заробітної плати по жовтень 2024 року включно.

Над вирішенням цього складного питання адміністрація, профком та колектив підприємства працюють протягом тривалого часу. Важливим моментом у його зрушенні в позитивний бік став виступ народного депутата України Дмитра Чорного під час години запитань до Уряду в сесійній залі Верховної Ради.

Коментуючи запитання щодо погашення заборгованості, міністр енергетики України

Герман Галущенко доповів, що минулого року через певні технічні проблеми виробництва питання з погашення боргу у заробітній платі працівникам підприємства не було вирішено, і воно перейшло на 2025 рік. Міністр запевнив, що до кінця січня поточного року борг буде закрито. Стосовно розвитку уранової галузі взагалі Г.Галущенко зокрема зазначив, що наразі міністерство розробило законопроект про корпоратизацію ДП «СхідГЗК», який надіслано у відповідні органи. Є плани щодо передачі всіх ліцензій на видобуток урану, які сьогодні є в країні, Східному гірничо-збагачувальному комбінату, та залучення стратегічних інвесто-

рів для вирішення питання збільшення об'ємів видобутку уранової руди.

Слід зазначити, що кошти як авансовий платіж для вирішення питання з боргом у заробітній платі були надані Східному ГЗК його стратегічним партнером АТ «НАЕК «Енергоатом» на чолі з Петром Котіним.

Наразі триває конструктивний діалог між ДП «СхідГЗК» та НАЕК «Енергоатом» щодо фінансової підтримки комбінату для погашення решти боргу у заробітній платі — листопад-грудень 2024 року.

Закінчення на 3-й стор.

У СФЕРІ ВПЛИВУ АТОМПРОФСПІЛКИ
ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА
МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ,
МІНПРИРОДИ, МІНОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ТОЩО

ХРОНОЛОГІЯ

Атомпрофспілка-2024: виклики та здобутки

Продовження.
Початок на 1-й стор.

3-4 вересня на Білому озері неподалік Рівненської АЕС відбувся знаковий навчальний захід для молоді Атомпрофспілки — молодіжна платформа «The Lake of knowledge». Окрім наших спілчан, на заході були запрошені представники молоді українських профспілок захисників, залізничників, моряків, металургів, електриків. А також представники німецьких профспілок, організації IGBCE, які брали активну участь у всіх пунктах програми.

9 вересня ЧАЕС прийняла волонтерів з Польщі та Словаччини, які надали важливу допомогу для забезпечення безпеки та підтримки робіт на станції. Волонтери привезли мийні засоби, рукавички та інші необхідні матеріали, які допоможуть у щоденній діяльності АЕС.

12 вересня розуміючи колосальну потребу військових у БПЛА, первинна профспілкова організація НАЕК «Енергоатом» в особі її голови Сергія Сніткова у відповідь на звернення однієї з бойових частин передала нашим захисникам DJI MAVIC 3T. Цей дрон є незамінним на лінії зіткнення — і нехай він збереже якомога більше життів наших захисників!

16 вересня підбито підсумки IX Фотоконкурсу Організації молоді Атомпрофспілки. Цьогоріч вибір, який стояв перед журі, був складним як ніколи! Уже традиційно фотографії, надіслані для участі в конкурсі, змагалися з доволі новим напрямом створення ілюстрацій — за допомогою штучного інтелекту.

26 вересня Атомпрофспілка передала військовій частині А1778 в порядку благодійної допомоги зарядну станцію ESOFlow Delta 2 max — з огляду на необхідність забезпечення для особового складу доступу до мобільного джерела енергії. Коли солдати перебувають у польових умовах і не мають можливості підключитися до стаціонарної електромережі, ці станції саме й виконують роль мобільних джерел енергії.

26-27 вересня у Чернівцях відбулися стратегічні сесії для голів всеукраїнських галузевих профспілкових організацій та профспілкової молоді, у рамках однойменної програми, яку ініціювала організація розвитку міжнародного співробітництва шведського профспілкового руху Union to Union. Співорганізатором стала Профспілка працівників держустанов України. Атомпрофспілку представляли заступник Голови Атомпрофспілки, голова ППО НАЕК «Енергоатом» Сергій Снітков, помічник Голови Атомпрофспілки Павло Олещук та Голова ОМА Христина Левченко.

5 жовтня на кошти, зібрані під час молодіжного навчального заходу Lake of Knowledge — 55 580 гривень — передано обладнання для 15-го окремого гірсько-штурмового батальйону, підрозділу гірської піхоти Сухопутних військ ЗСУ. Для захисників було придбано прилади, потрібні для роботи з FPV-дронами, які слугують «очима» для розвідників та спроможні донести вбивчий вантаж до ворожих позицій.

7 жовтня у рамках Спартакіади Атомпрофспілки відбулася звітно-виборна конференція ЦФСК «Атом України». За підсумком голосування делегатів конференції новим очільником ЦФСК «Атом України» став помічник голови Атомпрофспілки Павло Олещук.

6 ЖОВТНЯ відбулася визначна для Атомпрофспілки подія — відкриття ювілейної XXX галузевої Спартакіади. Активісти всіх підприємств атомної галузі змагались у різних видах спорту в містечку Поляна Закарпатської області

10 жовтня Юрій Савенко — воротар з міста-супутника ЗАЕС Енергодара став бронзовим призером чемпіонату світу з футболу! Енергодарець взяв участь у переможному матчі збірної України з футболу за 3-тє місце проти Франції (7:1) і допоміг нашій команді здобути блискучий результат.

12 та 13 жовтня на 963-й день повномасштабного вторгнення в Київ відбувся масштабний спортивний захід — Київський марафон Незламності 2024. НАЕК «Енергоатом» став найбільшою корпоративною командою. Київський марафон Незламності зібрав 10 мільйонів гривень на підтримку Сил Оборони України.

24 жовтня у Комітеті ВР з питань екологічної політики та природокористування відбулися

допомоги профспілковому комітету профспілки ЧАЕС. Заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков, завідувачка відділу колективно-договірної та правової роботи Олександра Кравчук, головний бухгалтер Владислав Першин, інспектор з охорони праці Віталій Гончар досліджували поточний стан справ ППО ЧАЕС.

6-7 листопада у Брюсселі відбулася Конференція 8-го Молодіжного комітету Пан-європейської регіональної ради (PERC) Міжнародної конфедерації профспілок (ITUC) під гаслом «Зайнятість молоді в епоху цифровізації — виклики і можливості для «Справедливої диджиталізації». Делегати конференції обрали новий склад 8-го Молодіжного комітету PERC, на якому Христину

Левченко, Голову ОМА, заступницю голови Молодіжної ради ФПУ, обрали членом Молодіжного комітету PERC ITUC.

21-22 листопада у Стамбулі відбулося засідання Виконкому Глобального Союзу IndustriALL. Основу порядку денного становили питання підготовки до Конгресу ГС IndustriALL у 2025 році. Члени Виконкому від українських профспілок В. Матов та Л. Семеняка розповіли про останні жакливі обстріли цивільної інфраструктури України, ситуацію в енергетиці, дії профспілок та закликали представників усього світу до різнопланових санкцій та дій проти РФ.

Протягом серпня-листопада 2024 року Федерація профспілок України за підтримки Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні провела пілотне навчання за Освітньою навчальною програмою «Стандарт — профспілковий переговірник». Від Атомпрофспілки тренером на семінарі виступав заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков.

28 листопада у Києві в Будинку профспілок відбулася робоча зустріч правовиків ФПУ та її членських організацій у рамках реалізації спільного проекту Данського агентства профспілкового

4-6 грудня в Києві пройшов III Всеукраїнський молодіжний форум: «Молодь як основа відбудови України», в якому взяло участь понад 70 профспілкових активістів, у тому числі представники Атомпрофспілки. Захід організовано Молодіжною радою ФПУ та Радою молоді, яка працює та навчається, ЦК Профспілки працівників освіти і науки України за підтримки Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні. **У грудні** країни-вкладники рахунку міжнародного співробітництва для Чорнобиля анонсували підтримку у розмірі близько 7 мільйонів євро для реалізації проєктів у Зоні відчуження, включаючи демонтаж нестабільних конструкцій об'єкта «Укриття». Усі кошти спрямовані на розвиток Чорнобильської зони відчуження. Зокрема, Канада заявила про плани перевести 5 мільйонів євро із фонду, закритого в Росії.

10 грудня делегати конференції трудового колективу ВП ПАЕС одногосно погодили проєкт Колективного договору на 2025-2026 роки, затвердили кошторис бюджету ППО ПАЕС на 2025 рік та внесли зміни до чисельності й персонального складу профспілкового комітету підприємства.

11 грудня відбулися конференція трудового колективу ВП ЗАЕС та конференція первинної профспілкової організації підрозділу. 39 делегатів одногосно затвердили проєкт Колективного договору на 2025-2026 роки і кошторис ППО ЗАЕС на 2025 рік.

12 грудня на Хмельницькій АЕС пройшли дві підсумкові конференції трудового колективу філії та її профспілкової організації. У роботі конференцій взяли участь лідери Атомпрофспілки та ППО НАЕК «Енергоатом» і 108 делегатів ХАЕС. Було схвалено проєкти нового Колдоговору АТ «НАЕК «Енергоатом» на 2025-2026 роки.

13 грудня відбулися конференція трудового колективу ВП РАЕС та звітна конференція первинної профспілкової організації. У заході взяли участь 128 делегатів — представників структурних підрозділів РАЕС, а також лідери Атомпрофспілки, ППО НАЕК «Енергоатом» та ППО РАЕС. Колективний договір на 2025-2026 роки погоджено.

18 грудня у відповідь на звернення військової частини, яка бере безпосередню участь у відсічі збройній агресії, Атомпрофспілка спільно з ППО НАЕК «Енергоатом» придбали два дизельних генератори EnerSol SKD-7EB. На закупівлю обладнання було виділено понад 100 тисяч гривень.

24 грудня відбулася робоча зустріч між Міністерством довілля, ДАЗВ та Атомпрофспілкою, на якій обговорювали розвиток соціального діалогу. Заступник міністра Олександр Семенець і Голова Атомпрофспілки Валерій Матов

Кінець листопада: до однієї з військових частин попрямувало обладнання на суму у понад 400 тисяч гривень від Атомпрофспілки та профкому НАЕК «Енергоатом»

розвитку (DTDA) та ФПУ «Правові послуги для членів профспілок». Від Атомпрофспілки були присутні завідувачка відділу колективно-договірної та правової роботи Олександра Кравчук, фахівець з охорони праці та соціального страхування Валерій Сіпеев, інспектор технічної праці Віталій Гончар.

підкреслили важливість подальшої співпраці, яка базується на двох Галузевих угодах. Сторони домовилися провести зустрічі в січні 2025 року для розгляду змін до угод.

Початок читайте в №1
від 9 січня 2025 року

АКТУАЛЬНО

Є зрушення у справі СхідГЗК!

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Паралельно ведеться робота з вирішення питання відновлення мораторію на примусове стягнення боргів з ДП «СхідГЗК» згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення платоспроможності окремих державних підприємств у сфері енергетики, що перебувають у критичному стані», дія якого закінчилася 01 січня 2025 року.

Новий законопроект №12220 з тією ж назвою був поданий на розгляд Верховної Ради України народним депутатом Михайлом Волинцем та його колегами-депутатами у листопаді минулого року. 12 січня він пройшов погодження у профільних комітетах ВР, і є сподівання, що цього тижня буде винесений на голосування до сесійної зали Ради.

Нині комбінат працює в режимі жорсткої економії. Вартість енергоносіїв суттєво зросла, а ціна на готову продукцію підприємства залишається без змін.

Пресцентр СхідГЗК

Валерій МАТОВ, Голова Атомпрофспілки:

Для того, щоб вивести СхідГЗК із надскладної ситуації, керівництвом підприємства та профспілкою було докладено колосальних зусиль.

• Відновлення роботи підприємства — це найголовніше досягнення.

• Часткова виплата заборгованості по зарплаті та зупинення зростання боргів — це також успіх. СхідГЗК має змогу триматися на плаву завдяки відновленню Верховною Радою мораторію та стягнення з підприємства боргів. Паралельно

уряд визнав: протягом місяця слід погасити заборгованість перед працівниками. Нині виплачено більше половини. Борги залишаються, однак за рахунок своєчасних виплат нинішніх зарплат вони принаймні не зростають.

• Вирішення питання з бронюванням працівників СхідГЗК також треба віднести до досягнень.

Утім, попри низку позитивних зрушень, стан підприємства продовжує бути критичним. Йому катастрофічно бракує фінансування. Серед іншого, це відбувається через те, що єдиний на сьогодні покупець занижує ціну продукції приблизно на чверть порівняно з ринковою.

Для того, що мати змогу залучати інвестиції, СхідГЗК необхідна корпоратизація. Поки що цей намір не підкріплений жодними нормативними документами. Наразі йдеться лише про підготовку до створення робочих груп. Важливо наголосити, що ці групи, окрім вивчення економічних і технічних показників, повинні визначити самі принципи, за якими відбуватимуться зміни. Завдання Атомпрофспілки — взяти участь у підготовці СхідГЗК до корпоратизації та забезпечити, щоб вона відбулася зі збереженням соціальної складової, так само, як це відбувалося під час корпоратизації НАЕК «Енергоатом».

аналіз виконання Галузевої угоди Атомпрофспілки з ДАЗВ, внести до неї необхідні зміни та продовжити її дію на 2 роки.

У процесі обміну думками з приводу зазначених питань виступили всі присутні на зустрічі.

ПРОФСПІЛКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Соціальний діалог у дії

На продовження активного соціального діалогу, розпочатого з новим керівництвом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 24 грудня 2024 року, в приміщенні Атомпрофспілки 7 січня 2025 року відбулася зустріч з новопризначеним Головою Державного агентства України з управління зоною відчуження Григорієм Іщенко.

На зустрічі були присутні Голова Атомпрофспілки Валерій Матов, заступник Голови ДАЗВ Максим Шевчук, заступник Голови Атомпрофспілки Павло Прудніков, Голова ООП підприємств зони відчуження Геннадій Михайлюк та працівники апарату ЦК профспілки.

Під час зустрічі новопризначений Голова ДАЗВ розповів про наміри реформування підприємств зони відчуження, зокрема тих, що займаються програмою поводження з радіоактивними відходами, довівши цю роботу та оплату за неї до європейського рівня, а також вирішення інших болючих фінансових питань підприємств ДАЗВ. При цьому він наголосив, що розраховує на підтримку з боку Атомпрофспілки в цих питаннях.

Голова Атомпрофспілки зі свого боку запевнив соціальних партнерів у прагненні до дієвого співробітництва з керівництвом ДАЗВ на благо соціального захисту працівників та розвитку України, запропонував якнайшвидше провести

ЩИРІ СПІВЧУТТЯ

Утрата

МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ БАБАК
(17.05.1944 — 13.01.2025)

13 січня 2025 року пішов із життя Михайло Іванович Бабак, Почесний громадянин м. Жовті Води, Почесний ветеран праці ДП «СхідГЗК», який трудився на підприємстві 34 роки. З 1994-го по 2004 рік — генеральним директором.

Михайло Бабак розпочав роботу на СхідГЗК оператором-спостерігачем на ГРП-2. Згодом був переведений до РУ-3 (Смолінська шахта), де працював старшим техніком-геофізиком. Потім повернувся у Жовті Води, був підземним радіометристом, інженером-геофізиком, а паралельно навчався у виші. В 1976 році отримав диплом Дніпропетровського гірничого інституту, кваліфікація «гірничий інженер-геофізик».

Впевнено крокував Михайло Бабак службовими сходами. Очолив відділ технічного контролю підприємства, згодом «доріс» до посади заступника (1991-1994), а потім і генерального директора комбінату (1994-2004).

Ці роки були дуже складними для країни. У Жовтих Водах руйнувалися цілі виробничі комплекси — завод «Електрон», ПРЗ, ЖУБ та інші. Заводи та шахти комбінату постійно простоювали, були проблеми з реалізацією готової продукції

та постачанням сірки для виробництва кислоти, перебої із виплатою заробітної плати.

Михайлу Івановичу та членам його команди вдалося успішно подолати чимало труднощів та

вирішити проблемні питання. Було збережено робочі кадри, збільшено обсяги виробництва урану, проведено технічне переозброєння виробництва та підвищено економічні показники, організовано власну амбулаторію, гірничорятельну службу, ліквідовано заборгованість у

Михайло Іванович
був почесним
громадянином
міста, повним
кавалером знака
«Шахтарська слава»

зарплаті. Багато в чому завдяки саме Михайлу Бабаку зумів встояти в ті роки СхідГЗК.

Разом із групою фахівців-атомників М.Бабак стояв біля витоків створення Держкоматома та був безпосереднім учасником прийняття важливих рішень уряду України щодо створення ядерно-паливного комплексу і Програми видобутку та випуску природного урану СхідГЗК.

ЮРИДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам-2025

З 01.04.2025 р. Пенсійний фонд України автоматично проведе перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам. Право на перерахунок матимуть ті, хто продовжував працювати після призначення або попереднього перерахунку пенсії та набув необхідного страхового стажу.

Так, ч. 4 ст. 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачено перерахунок пенсії особам, які після призначення (попереднього перерахунку) пенсії продовжували працювати.

Такий перерахунок пенсії проводиться без додаткового звернення особи до територіальних органів ПФУ:

• особам, які після призначення (попереднього перерахунку) пенсії продовжували працювати та набули не менше 24 місяці страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку) пенсії;

• особам, які після призначення (попереднього перерахунку) пенсії продовжували працювати та набули менше 24 місяці страхового стажу, але після призначення (попереднього перерахунку) пенсії минуло не менш ніж два роки.

Якщо у вас виникають питання правового характеру, звертайтеся за консультацією до фахівців відділу колективно-договірної та правової роботи Атомпрофспілки, пишіть на мейл: kor@union.kiev.ua

У 2025 році буде перераховано пенсії працюючим пенсіонерам, які призначені (перераховані) у 2023 році.

Право на перерахунок визначає страховий стаж, набутий на 01 березня року, в якому проводиться перерахунок.

У ПФУ зауважують, що дія ч. 4 ст. 42 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» не поширюється на пенсіонерів:

1. Яким призначено пенсію за вислугу років на умовах, передбачених Законом України «Про пенсійне забезпечення».

2. Які не досягли віку, встановленого ст. 26 «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», а саме 60 років.

Багато зусиль доклав для ухвалення Державної програми радіаційного та соціального захисту населення м. Жовті Води, вирішення питань життєдіяльності міста, а також Кіровограда і Смоліного.

А ще була й громадська діяльність — депутат кількох скликань Жовтводської міської та Дніпропетровської обласної рад. Почесний громадянин міста, повний кавалер знака «Шахтарська слава», нагороджений Почесною відзнакою Президента України.

Перебуваючи на заслуженому відпочинку, Михайло Іванович проживав у місті Василькові на Київщині, але не втрачав зв'язку з рідним комбінатом — продовжував цікавитися його життєдіяльністю, спілкувався з ветеранами.

Любив своїх рідних, був надійною опорою для дружини, турботливим батьком та дідусем.

Адміністрація, профком, рада ветеранів, колектив ДП «СхідГЗК» і Атомпрофспілка висловлюють щирі співчуття рідним Михайла Івановича Бабака.

Світла пам'ять про інтелігентну, чесну, порядну та поважну людину назавжди залишиться в серцях колег і друзів.

За матеріалами Пресслужби СхідГЗК

ВОЛОНТЕРСТВО

Бути корисною людям

Саме в цьому вбачає сенс свого життя наша колега із ЗАЕС Альона Романенко. Доки це було можливо, вона надавала підтримку енергодарцям в окупації. Нині, живучи в Києві, продовжує брати участь у численних волонтерських проєктах. Утім, активістка каже: «Я б не назвала це волонтерством. Це — реалізація моєї внутрішньої потреби».

Альоно, розкажіть, будь ласка, де застала Вас звістка про початок повномасштабного вторгнення, як реагували люди, як намагалися організувати спротив?

Будучи депутатом міської ради, я відразу опинилася в центрі подій. На 24 лютого було заплановане засідання — і ще за день до того ми навіть уявити не могли, яку страшну звістку будемо на ньому обговорювати! Звісно, ми отримували тривожні новини, проте повірити у те, що в ХХІ сторіччі розгортатимуться такі події, не могли... Всі були приголомшені, але — не спантеличені. Коли все почалося, у містян було безліч ідей, як протистояти агресору.

Чоловіки відразу пішли до військомату. Багато з них поїхали до Василівки, щоб прикрити основний вузол, який надає доступ до міста. Тих, хто не встиг вирушити в цьому напрямку, але хотів захистити місто, спрямовували до виконкому. Чоловіки були задіяні в патрулюванні міста, підготовці блокпостів до зустрічі ворога тощо. А жінок направляли до мене — мовляв, Альона підкаже, що робити! Але підказувати було не потрібно, ми дуже швидко згуртувалися та визначилися із першочерговими завданнями. Готували «коктейлі Молотова», знаходили необхідні речі для тих, хто став на захист міста, готували їжу для хлопців на блокпостах та розвозили її, облаштовували пункт обігріву і між собою називали його «кафе Байрактар». Додому майже не заходили — ночували на матрацах у підвалі, аби бути там, де ми потрібні.

Тобто на місці першого шоку дуже швидко прийшло усвідомлення того, що треба діяти?

Я не знаю жодної людини, яка б лишилась осторонь. Навіть ті, хто потім скорився окупантам, намагалися захистити місто. Це було неймовірно видовище, коли містяни збиралися на блокпостах і ставали перед танками, що йшли на Енергодар. Ми не відчували страху. Тоді ще вірили: ми зможемо показати, що нас багато, що ми не збираємося віддавати наше місто — і вони підуть... Але у відповідь були постріли. Наші хлопці боролися відчайдушно, не маючи військового досвіду та відповідної зброї, намагалися знищити танки, але військова техніка легко розбила всі наші захисні барикади та спрямувала до АЕС.

Енергодарці не змирилися й після окупації міста?

З цим неможливо змиритися. Впродовж першого місяця окупації мешканці виходили на мітинги з гаслом «Слава Україні!» та на вулицях співали Гімн України. Спочатку росіяни за нами просто спостерігали. Ми дуже швидко навчилися вирізняти серед натовпу нібито цивільних у специфічному одязі. Але 2 квітня вони відкрили стрілянину по мирному населенню та закидали димовими шашками, були постраждалі.

До того ж почали вишукувати організаторів мітингів і в цілому активістів?

Так. Через російські катівні пройшло дуже багато людей. Окупанти виловлювали хлопців, які спалили танки, учасників оборони та тих, хто мав проукраїнську позицію, схилили до співпраці керівництво міста. У березні був епізод, який дав нам зрозуміти, що окупантам не потрібні перемовини з міською владою і вони вже перейшли до рішучих дій. Після пізнього розвантаження гуманітарної допомоги для медчастини, задля безпеки, ми декількома родинами залишилися на ночівлю у друзів, які жили поруч. Того вечора родина міського голови була з нами. Аж раптом Дмитро Олеговичу зателефонував один із депутатів і давай зізнаватися йому у величезній пошані, переконувати, що він, цей депутат, ніколи не зрадить, та наполегливо просити про зустріч, де б він зараз не був, і до ранку ця зустріч не терпить. Потім лестощів видався підозрілим і Дмитро Олегович нікуди не пішов. А на ранок ми дізналися, що росіяни схопили Івана Гнатовича,

першого заступника міського голови. Вочевидь депутат-зрадник, який йому телефонував, спромігся виманити його для окупантів.

А що той депутат? Він став не просто одним із перших колаборантів, а й очільником міста від окупаційної влади. Партизани намагалися знищити його кілька разів, але він виявився живучим...

Одним із способів придушення спротиву енергодарців стала й організована гуманітарна катастрофа?

У місті швидко закінчилися продукти. Аби добути хоч якусь їжу, черги займали з ночі. Та й то щось купити могли тільки ті, в кого на руках була готівка, адже з карток кошти зняти було не-

можливо. Бабусі на вулицях благали про шматок хліба, комусь давала гроші, з кимось ділилася продуктами, бо напередодні війни теж піддалася паніці та скупилась, але вдома не була жодного дня. Не було бензину, всі ходили пішки. Не ловив мобільний зв'язок.

11 березня із Запоріжжя прибула перша фура з гуманітаркою, потім були ще, але для цілого міста необхідного, звісно, не вистачало. Я, разом з командою молоді, займалася організованим нами пунктом видачі допомоги для дітей до трьох років. Розподілити продукти харчування і гігієни було складно, бо нужденних було більше, ніж допомоги. Ми вимушені були видавати по пів пачки підгузків на дитину, а жінкам — по одній, уявіть, прокладці! І це було щастя. Коли я виїхала до Запоріжжя, в супермаркеті з їжею у мене на повернулися сльози від достатку, а коли зайшла у відділ зі стосами гігієнічної продукції, розридалася вголос...

Ви жили в Енергодарі, переховуючись, до травня — чому, знаючи що за Вами полюють, не ухвалили рішення про виїзд на підконтрольну Україні територію раніше?

Бо я знала, що потрібна людям. Виїжджати було тяжко, не могла собі уявити, як полишити місто і тих, хто сподівається на підтримку. Але тоді, коли мені вже особисто передали «привіт» та барвисто розписали, що зроблять зі мною росіяни, коли ввіймають, я наважилася на втечу з-під окупації.

Як зустріло Вас Запоріжжя?

Перше, що побачила — це наш енергодарський жовтий автобус, який того дня завантажували гуманітарною допомогою до Енергодара. Я кинула свій рюкзак і почала теж вантажити. Там, у кризовому центрі в Запоріжжі, я й залишилася на певний час, допомагала з організацією відправок до Енергодара. Після того як окупанти повністю заблокували шляхи до міста, в Запоріжжі було відкрито перший центр з надання допомоги енергодарцям. Спочатку саме в Запоріжжі осідала найбільша кількість вимушених переселенців. Потім центри допомоги відкрили у Дніпрі, в Києві, де я працюю зараз.

Один із напрямів Вашої діяльності — спроби визволити полонених.

У мене в цій справі є особистий інтерес. В полоні перебуває мій колега із ЗАЕС Сергій, з яким

про
12
полонених — мешканців
нашого міста,
які засуджені та отримали
вироки, нам наразі
відомо. Вони мають бути
визволені!

ми разом були в спортивно-туристичній комісії молодіжної організації станції. Він працював зі мною й у пункті допомоги в Енергодарі, продовжував допомагати після того як я виїхала — хоча його й попереджали: «Заканчивай это дело, а то плохо будет!» Погане таки сталося: у червні 2023 року Сергій взяв у полон. Ми знаємо, що зараз він перебуває в ув'язненні в Ростові, йдуть судові засідання за сфальсифікованою росіянами справою. На жаль, жодні спроби посприяти його визволенню поки що не були успішними. З цивільними полоненими ще важче, ніж з військовими.

Серед заходів, в яких Ви взяли участь, був також проєкт «Станьмо ближчими», який цього разу охоплював дітей з інвалідністю з Енергодара. Якими були враження від акції?

Це був один із найкращих моментів 2024 року! Бути корисною, особливо для енергодарців — це моя потреба, тож гріх було не скористатися можливістю порадувати дітлахів! Діти, отримавши подарунки, щиро раділи, це було справжнє диво. Я дуже вдячна як організаторам заходу, так і учасникам.

Бажаємо Вам, щоб позитивних моментів у житті було якомога більше, щоб Перемога настала якнайшвидше, і — перепрошуємо за те, що змусили зануритись у спогади і наново пережити страшні часи. Насправді, я хочу про все пам'ятати і розповісти про пережите. Деякі деталі стираються з часом, а пазл історії складається саме з них... Однак основні події та емоції, пов'язані з ними, не забудуться ніколи.

Марічка СМЕРЕКА, Любов НАТОЧІЙ

